

О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

2025 yil « 30 » декабрь

ПФ–270 -son

Ўзбекистон Республикасида коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида

Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатини изчил давом эттириш, мамлакатимизнинг халқаро рейтинг ва индекслардаги позициясини янада яхшилаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг фаолиятини янги босқичга кўтариш мақсадида **қарор қиламан:**

I. Устувор йўналишлар

1. Қуйидагилар коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришнинг 2030 йилгача бўлган **устувор йўналишлари** этиб белгилансин:

- (а) давлат органлари ва ташкилотлари, устав фондида (устав капиталида) давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган хўжалик жамиятлари (кейинги ўринларда – давлат органлари ва ташкилотлари)да коррупцияга қарши курашишнинг профессионал ва самарали тизимини ташкил этиш;
- (б) коррупция оқибатлари билан курашишдан кўра коррупциявий омилларни барвақт аниқлаш ва превентив механизмларни жорий этиш орқали тизимли коррупциявий ҳолатларни олдини олиш;

- (в) рақамли технологиялар, шу жумладан, сунъий интеллектни жорий қилишни ҳамда улардан самарали фойдаланишни кенгайтириш;
- (г) давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятида очиқлик сиёсатини изчил давом эттириш ва мунтазам такомиллаштириб бориш.

2. Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашиш соҳасидаги давлат сиёсатини амалга оширишнинг сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга қаратилган чора-тадбирлар режаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

II. Коррупция омилларини аниқлаш ва бартараф этиш самарадорлигини ошириш

3. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлигига (кейинги ўринларда – Агентлик) коррупцияга қарши курашиш соҳасида превентив механизмларни жорий этишга қаратилган қуйидаги қўшимча вазифалар юклатилсин:

- (а) коррупцияни олдини олиш бўйича давлат органлари ва ташкилотларида ягона ҳуқуқни қўллаш амалиётини шакллантириш ҳамда услубий ёрдам кўрсатиб бориш;
- (б) давлат органлари ва ташкилотларида коррупцияга қарши Миллий сертификатлаштириш менежмент тизимини жорий этиш;
- (в) амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни коррупцияга қарши экспертизадан ўтказиш ва улардаги коррупциявий хавф-хатарларни бартараф қилиш борасидаги фаолиятни мувофиқлаштириш;
- (г) давлат органлари ва ташкилотларининг коррупциявий хавф-хатар даражаси юқори бўлган вазифа ва функцияларини рақамлаштириш бўйича таклифлар ва минимал талабларни ишлаб чиқиш;
- (д) “E-qaror” тизимида қабул қилинадиган ҳужжатларни эълон қилишда очиқликка оид қонунчиликка риоя этилишини назорат қилиш ва очиқликни таъминлаш бўйича таъсирчан чораларни қўллаш;

(ж) халқаро молия институтлари ва хорижий ҳукумат молия ташкилотлари маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган лойиҳалар бўйича қарорлар қабул қилишда коррупциявий омиллар, шу жумладан, манфаатлар тўқнашувини аниқлаш ҳамда олдини олиш.

4. Белгилансинки, давлат органлари ва ташкилотларидаги коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларининг фаолияти Агентлик билан узвий ҳамкорликда ташкил этилади. Бунда:

(а) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларининг ўз зиммасига юклатилган вазифалар ва функцияларни амалга оширишга оид фаолияти Агентлик томонидан мувофиқлаштирилади;

(б) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари ва улар ходимларининг вазифалари, функциялари ва жавобгарлиги Агентлик билан келишилган ҳолда иш берувчи томонидан тасдиқланади;

(в) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари ходимлари зиммасига уларнинг вазифалари ва функциялари билан боғлиқ бўлмаган топшириқлар юклатилишига йўл қўйилмайди;

(г) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларининг раҳбар ва ходимлари фаолиятига самарадорлик кўрсаткичлари (KPI) қўлланилмайди, бунда:

(i) самарадорлик кўрсаткичларидан (KPI) келиб чиқадиган устамалар тегишли лавозим учун белгиланган максимал миқдорда татбиқ этилади;

(ii) устамалар миқдорини пасайтириш масаласи Агентлик розилиги билан ҳал этилади;

(д) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларининг ходимларини интизомий жавобгарликка тортиш Агентлик билан келишилган ҳолда амалга оширилади;

(ж) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари ходимлари давлат органлари ва ташкилотларининг ўз маблағлари ҳисобидан Агентлик томонидан тасдиқланадиган режа-жадвалга асосан махсус ўқув курсларида ўқитилади.

5. Белгилансинки, коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларининг масъул лавозимларига нисбатан иш тажрибаси ва касбий компетенциясига доир қуйидаги минимал талаблар жорий этилади:

(а) юриспруденция, иқтисодиёт, молия, солиқ, аудит, тизимли таҳлил, менежмент ёки ахборот технологиялари мутахассисликлари бўйича олий маълумот;

(б) коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаси бошлиғи лавозими учун мутахассислиги бўйича камида 4 йиллик, бошқарув ходимлари учун 3 йиллик иш стажи. Бунда комплаенс ва коррупцияга қарши курашиш йўналишидаги иш стажига устуворлик берилади;

(в) коррупцияга қарши курашиш соҳасида махсус ўқув курсларидан ўтганлик тўғрисида сертификатга эга бўлиш. Сертификатга эга бўлган мутахассислар Агентликда юритиладиган коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларига номзодлар захирасига киритилади.

6. 2026 йил 1 июлдан бошлаб давлат органлари ва ташкилотларида 2030 йилгача босқичма-босқич коррупцияга қарши Миллий сертификатлаштириш менежмент тизими жорий этилади. Бунда:

(а) ушбу тизим биринчи навбатда Коррупцияга қарши курашиш ишларининг самарадорлигини рейтинг баҳолаш тизими натижаларига кўра “қониқарсиз” деб баҳоланган давлат органлари ва ташкилотларида жорий этилади;

(б) давлат органлари ва ташкилотларида Миллий сертификатлаштириш менежмент тизимини жорий этиш Агентлик томонидан тасдиқланадиган режа-графикка мувофиқ босқичма-босқич амалга оширилади;

(в) Миллий сертификатлаштириш менежмент тизимининг белгиланган муддатларда жорий этилмаганлиги давлат органи ёки ташкилоти раҳбари ва ўринбосарларига тизим жорий этилгунга қадар бўлган муддатда барча рағбатлантириш тўловлари тўхтатиб турилишига сабаб бўлади.

7. Агентликка қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

(а) коррупциявий хавф-хатар ва ҳуқуқбузарлик даражаси юқори бўлган давлат органлари ва ташкилотларининг коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари тузилмасига қўшимча штат бирликларини кўпи билан 2 йил муддатга жорий этиш. Бунда:

(i) қўшимча штат бирликлари Агентлик директорининг тақдимномасига асосан ушбу ташкилотларнинг мавжуд штат бирликлари доирасида жорий этилади;

(ii) қўшимча штат бирликларига ходимларни лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод қилиш Агентлик томонидан амалга оширилади;

(б) давлат органлари ва ташкилотларида фаолияти хусусиятларига мос бўлган “комплаенс-назорат” тизимини йўлга қўйиш бўйича таклифлар ва ташаббусларни ишлаб чиқиш, соҳалар ва тармоқларда коррупцияга қарши курашиш тизимини ривожлантириш масалалари бўйича **лойиҳа офисларини ташкил этиш**. Бунда:

(i) лойиҳа офислари Агентлик директорининг буйруғига мувофиқ Агентлик ходимлари, давлат органлари ва ташкилотлари коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари ходимлари ҳамда эксперт ва мутахассислардан иборат таркибда тузилади;

(ii) Агентлик директорининг давлат органлари ва ташкилотлари ходимларини лойиҳа офисларига жалб қилиш ҳақидаги буйруғи бажарилиши мажбурий ҳисобланади;

(iii) давлат органлари ва ташкилотлари ходимлари лойиҳа офиси фаолиятига жалб этилган даврда уларнинг ойлик иш ҳақи ва бошқа барча қўшимча тўловлари сақлаб қолинади;

(iv) лойиҳа офиси фаолиятига жалб этилган давлат органлари ва ташкилотларининг ходимлари, эксперт ва мутахассисларга ўрганиш олиб борилаётган давлат органи ёки ташкилотининг бюджетдан ташқари жамғармаси ва қонунчиликда тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан қўшимча ҳақ тўланиши мумкин.

8. Агентлик амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни коррупцияга қарши экспертизадан ўтказиш ва улардаги коррупциявий хавф-хатарларни бартараф қилиш юзасидан давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича **масъул орган** этиб белгилансин. Бунда:

(a) давлат органлари ва ташкилотлари томонидан амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни коррупцияга қарши экспертизадан ўтказиш натижалари бўйича ҳужжатлар Агентликка тақдим этилади;

(б) 2027 йилдан бошлаб Агентлик таҳлиллар асосида амалдаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни коррупцияга қарши экспертизадан ўтказишнинг давлат органлари учун мажбурий бўлган йиллик режа-графикини ҳар йили 1 апрелга қадар тасдиқлайди ва эълон қилади;

(в) йиллик режа-графикни ижроси натижалари ҳақидаги ахборот Агентлик томонидан Ўзбекистон Республикасининг Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий кенгашига ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритиб борилади.

III. Коррупцияга қарши курашиш бўйича яхлит тизимни ташкил этиш

9. Агентлик, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат органлари, илмий муассасалар, коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари ва фуқаролик жамияти институтларининг доимий ҳамкорлигига асосланган **Коррупциянинг олдини олишнинг яхлит тизими** (кейинги ўринларда – **Коррупциянинг олдини олиш кластери**) жорий этилсин.

10. Белгилансинки, Коррупциянинг олдини олиш кластери доирасида:

(a) ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар Агентликни коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар юзасидан терговга қадар текширув, суриштирув ва дастлабки тергов жараёнида аниқланган коррупциявий омиллар ва юзага келиши мумкин бўлган хавф-хатарлар бўйича таҳлилий ва статистик маълумотлар билан таъминлайди;

- (б)** Агентликка Ҳисоб палатаси, Давлат молиявий назорати инспекцияси томонидан молиявий назорат ва аудитни амалга оширишда давлат харидлари, манфаатлар тўқнашуви, молиявий хавф-хатарлар юзасидан ўтказилган таҳлиллар ва ўрганиш натижалари билан ахборот тизими орқали танишишга рухсат берилади;
- (в)** 2-иловадаги илмий муассасалар коррупцияга қарши курашиш соҳасида илмий таҳлилларни қилади, Агентликнинг буюртмасига асосан илмий асосланган ечимларни ишлаб чиқади, малака ошириш дастурларини ташкиллаштиради;
- (г)** коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари тизимдаги коррупциявий ҳуқуқбузарликлар содир этилишининг ҳолати ва йўналишлари ҳақида маълумот ҳамда уларни бартараф этиш бўйича таклифларни ҳар чорақда Агентликка тақдим этиб боради;
- (д)** фуқаролик жамияти институтлари коррупцияга қарши курашиш бўйича жамоатчилик назорати, шу жумладан, жамоатчилик эшитуви ҳамда мониторинги, жамоатчилик фикрини ўрганишни амалга оширади.

11. Агентлик:

- (а)** тўпланган маълумотлар таҳлили асосида:
 - (i)** коррупцияга қарши курашиш бўйича манзилли ва натижага йўналтирилган давлат сиёсатини, шу жумладан, соҳага оид стратегиялар, методология ва стандартларни ишлаб чиқилиши ва амалга оширилишини таъминлайди;
 - (ii)** коррупциявий омиллар ва хавф-хатарларни тизимлаштириш мезонларини ишлаб чиқади ва гуруҳларга ажратади;
 - (iii)** коррупциявий омиллар ва хавф-хатарларни бартараф қилиш механизмлари ва улар бўйича масъул ижрочиларни белгилаган ҳолда чора-тадбирлар дастурларини ишлаб чиқади;
- (б)** мамлакатда коррупция ҳолатини мониторинг қилади, коррупциявий омилларни аниқлаш бўйича манзилли таҳлиллар олиб боради;

(в) давлат органлари ва ташкилотларининг вазифаларидаги коррупциявий омиллар ҳамда тизимли муаммоларни аниқлаб, уларни рақамлаштириш ва бартараф қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига таклифлар киритиб боради;

(г) Коррупциянинг олдини олиш кластери иштирокчилари фаолиятини мувофиқлаштиради.

12. Коррупциянинг олдини олиш кластери иштирокчилари бўлган давлат органлари Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий кенгашга ҳар ярим йилда ўз фаолияти юзасидан ахборот киритиб борсин.

IV. Давлат бошқаруви соҳаси фаолиятини рақамлаштириш орқали коррупция хавф-хатарларни минималлаштириш

13. Қуйидаги имкониятларга эга **“Рақамли комплаенс” ахборот дастурий комплекси** (кейинги ўринларда – Дастурий комплекс) 2026 йил 1 июлдан бошлаб синов режимида ишга туширилсин:

(а) Коррупциянинг олдини олиш кластери иштирокчилари ўртасида тезкор маълумот алмашиш;

(б) давлат органлари ва ташкилотларининг ахборот тизимларини Дастурий комплекс билан интеграция қилиш орқали Агентлик фаолиятини ахборот жиҳатдан таъминлаш;

(в) Дастурий комплекснинг **“Е-Complaens”** модулини ишга тушириш орқали коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари фаолиятини тўлиқ рақамлаштириш;

(г) қуйидагиларни назарда тутувчи сунъий интеллект технологиялари:

(i) Дастурий комплекс ва бошқа ахборот ресурсларидаги маълумотлар таҳлили асосида коррупциявий хавфларни аниқлаш, уларнинг олдини олишга қаратилган ечимларни ишлаб чиқиш;

(ii) давлат харидларида оммавий офертага муносабат билдиришда аффилиланганлик ва манфаатлар тўқнашуви мавжудлигини аниқлаш ва иштирокчиларнинг иштирокини автоматик чеклаш.

- 14.** Дастурий маҳсулотлар ва ахборот технологиялари технологик паркига Дастурий комплексни жорий этиш бўйича ягона интегратор функцияси юклатилсин ва унинг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:
- (а)** Дастурий комплексни ишлаб чиқиш ва 2026 йил якунига қадар тўлиқ режимда ишга тушириш;
 - (б)** Дастурий комплексни бошқа давлат органлари ва ташкилотлари ахборот тизимлари билан интеграциясини таъминлаш;
 - (в)** Агентлик фаолиятида рақамлаштириш сиёсатини амалга ошириш ва стандартларни жорий этиш.
- 15.** Рақамли технологиялар вазирлиги Рақамли технологияларни ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан **Дастурий комплекс** ишлаб чиқилишини таъминласин.
- 16.** Белгилансинки, республика ва маҳаллий ижроия ҳокимияти органлари томонидан қабул қилинган ҳужжатларни “E-qaror” электрон тизимида асоссиз равишда эълон қилмаслик, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисидаги қонунчиликни бузиш деб ҳисобланади ҳамда тегишли жавобгарликка тортишга асос бўлади.
- 17.** Ушбу Фармон билан юклатилаётган янги вазифалардан келиб чиқиб:
- (а)** Агентликнинг мавжуд штат бирликлари доирасида коррупциявий хавф-хатар даражаси юқори бўлган маъмурий тартиб-таомилларни рақамлаштириш, шу жумладан, давлат харидлари соҳасида коррупцияга қарши автоматлаштирилган назорат тизимини жорий этишга масъул бўлган **“Хавф-таҳлил маркази”** ташкил этилсин;
 - (б)** Хавф-таҳлил марказига маълумотлар базасидан ва ахборот тизимларидан реал вақт режимида фойдаланишга рухсат бериш, шунингдек, Агентликнинг электрон сўровига мувофиқ маълумотлар тақдим этиш чораларини кўрадиган давлат органлари ва ташкилотларининг рўйхати 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

V. Агентлик ва коррупцияга қарши ички назорат бўлинмалари фаолиятини қўллаб-қувватлаш чоралари

18. Белгилансинки:

(а) Агентликка унга юклатилган вазифаларни тўлиқ, сифатли ва самарали амалга ошириш билан боғлиқ маълумотларни тўлиқ ёки қисман тақдим этмаслик ёхуд нотўғри маълумотларни тақдим этиш, зарур ахборот тизимларини интеграция қилишга асоссиз қаршилиқ кўрсатиш **Агентликнинг қонуний фаолиятига тўсқинлик қилиш** деб баҳоланади;

(б) давлат органлари ва ташкилотлари марказий аппаратининг коррупцияга қарши ички назорат бўлинмаларига тизим ташкилотларига қонунбузилиш ҳолатларини олдини олиш бўйича кўриб чиқилиши мажбурий бўлган кўрсатма ва уларни бартараф этиш юзасидан тақдимномалар киритиш ҳуқуқи берилади.

19. Коррупциявий ҳуқуқбузарликлар ҳақида хабар берган шахсларни меҳнат қонунчилигининг бузилиши, шу жумладан, меҳнат фаолиятида таъқиб, тазйиқ ҳолатларидан ҳимоя қилиш мақсадида, Агентлик томонидан ҳимоя ордерини тақдим этиш амалиёти жорий қилинади.

20. 2026 йилдан бошлаб ҳар йили Давлат бюджети параметрларида алоҳида модда билан Жамғарма маблағларини шакллантириш учун камида 10 млрд сўм маблағ ажратилиши назарда тутилсин. Бунда маблағларнинг 10 млрд сўмдан ошадиган қисми Агентликнинг асосланган ҳисоб-китобларига мувофиқ ажратилади.

VI. Ташкилий чора-тадбирлар

21. Ўзбекистон Республикаси Коррупцияга қарши курашиш агентлиги тўғрисида низом 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

22. Коррупциянинг олдини олиш ва унга қарши курашишга муносиб ҳисса қўшган давлат органлари ва ташкилотлари ходимлари, фуқаролик жамияти институтлари вакиллари ҳамда фаол фуқароларни рағбатлантириш мақсадида **“Коррупцияга қарши курашишга қўшган ҳиссаси учун” кўкрак нишони** таъсис этилсин.

Агентлик ҳар йили 9 декабрь – Халқаро коррупцияга қарши курашиш куни арафасида “Коррупцияга қарши курашишга қўшган ҳиссаси учун” кўкрак нишони билан тақдирлашни йўлга қўйсин.

23. Агентлик **уч ой муддатда** Агентлик гералдик белгиси – эмблемаси намунаси ва тавсифи ҳамда ундан фойдаланиш тартибини тасдиқласин.

VII. Фармон ижросини ташкил этиш, таъминлаш ва назорат

24. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига 5-иловага мувофиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин.

25. Мазкур Фармоннинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавобгар этиб Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директори А.Э. Бурханов белгилансин.

26. Фармон ижроси учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси Комплаенс хизмати бошлиғи Э.Т. Юлдашев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. Мирзиёев

Тошкент шаҳри